

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/25/032

BERAADSLAGING NR. 23/224 VAN 7 NOVEMBER 2023, GEWIJZIGD OP 3 SEPTEMBER 2024 EN 14 JANUARI 2025, OVER DE MEDEDELING VAN GEPSEUDONIMISEERDE PERSOONSGEGEVENS UIT HET DATAWAREHOUSE ARBEIDSMARKT EN SOCIALE BESCHERMING DOOR DE KRUISPUNTBANK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID AAN DE VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL IN HET KADER VAN HET PROJECT “ETHNIC DIVERSITY IN FEDERAL PUBLIC SERVICES” (ETNISCHE DIVERSITEIT BINNEN DE FEDERALE OVERHEID)

Gelet op de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, in het bijzonder de artikelen 5 en 15;

Gelet op de aanvraag van de Vrije Universiteit Brussel;

Gelet op het verslag van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de voorzitter.

A. ONDERWERP

1. De Vrije Universiteit Brussel verricht momenteel (in samenwerking met de Universiteit Gent en de *Université catholique de Louvain*) een onderzoek met betrekking tot de etnische diversiteit binnen de federale overheid (in het kader van het project “*Ethnic Diversity in Federal Public Services*”) en wil daartoe gebruik maken van bepaalde gepseudonimiseerde persoonsgegevens (uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming) van de werknemers van de federale overheid¹ tussen 18 en 64 jaar oud.
- 2.1. Het onderzoek zou worden gerealiseerd in twee fases. In de eerste fase zou de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid van ongeveer 10.000 werknemers van de federale overheid (*een steekproef*) gepseudonimiseerde persoonsgegevens aan de onderzoekers meedelen, voor de ontwikkeling van specifieke toepassingen. In de tweede fase zouden de onderzoekers toegang hebben tot dezelfde types gepseudonimiseerde persoonsgegevens van alle werknemers van de federale overheid (*de volledige populatie*), zij het op een beveiligde computer in het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en onder het permanent toezicht van een medewerker van die organisatie, om er hun eerder gecreëerde algoritmes op toe te passen,

¹ Het gaat om de werkgevers die in het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming zijn opgenomen met een specifieke code inzake de variabele “inrichtende macht”, zoals het leger, de politie, de overheidsdiensten, de overheidsbedrijven, de instellingen van openbaar nut, de openbare instellingen van sociale zekerheid, het parlement en de adviesraden.

en zouden ze de resultaten van hun acties uitsluitend in de vorm van louter anonieme informatie buiten het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid kunnen brengen (daartoe zou de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid vooraf een *small cell* risico-analyse uitvoeren).

- 2.2. Daarnaast zou een gescrambelde versie van de persoonsgegevens gecreëerd worden en aan de onderzoekers meegedeeld worden². Het gaat om een derde dataset (naast de eerste set van gegevens van de steekproef en de tweede set van gegevens van de volledige populatie). De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid wil met deze mededeling de techniek van het scambelen testen en ter zake praktijkervaring opdoen. De organisatie is momenteel een systeem van scambelen aan het ontwikkelen en wil er in de toekomst frequent gebruik van maken. De hogervermelde werkwijze (met de twee fases) kent immers een tekortkoming: in de relatief kleine steekproef van de eerste fase zijn niet steeds alle mogelijke situaties of categorieën terug te vinden (vooral de zeldzame ontbreken soms). Op die manier ontwikkelen de onderzoekers toepassingen die niet alle situaties of categorieën dekken en moeten zij die toepassingen in de tweede fase, in de lokalen van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, corrigeren op basis van hun vaststellingen in de populatiebestanden. Daarbij kan scambelen mogelijk een oplossing bieden: er kunnen grotere bestanden worden meegedeeld zodat bepaalde zeldzame situaties of categorieën wel aanwezig zijn maar weergegeven worden door middel van data die geen reële situatie voorstellen. De gescrambelde informatie biedt bijgevolg ook voor de onderzoekers een toegevoegde waarde.
3. Op dezelfde wijze zou worden overgegaan tot het verwerken van gepseudonimiseerde persoonsgegevens van, enerzijds, de werknemers van de andere openbare werkgevers³ (zoals de gemeenschappen, de gewesten, de provincies en de gemeentes) en, anderzijds, de werknemers van de private werkgevers. In de eerste fase zou de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid van een steekproef van de betrokkenen (ongeveer 10.000 werknemers van de niet-federale openbare werkgevers en de private werkgevers) gepseudonimiseerde persoonsgegevens ter beschikking stellen van de onderzoekers, met het oog op het ontwikkelen van specifieke toepassingen. In de tweede fase zouden zij dan toegang hebben tot dezelfde types gepseudonimiseerde persoonsgegevens van alle werknemers van de beide voormelde categorieën, in de voormelde omstandigheden (op een beveiligde computer in het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en onder het permanent toezicht van een medewerker van die organisatie). Ook van deze persoonsgegevens zou de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid een gescrambelde versie creëren, bij wijze van derde dataset, voor mededeling aan de onderzoekers.

² Scambelen is een techniek waarbij reële data worden vervangen door data die geen werkelijke situatie meer voorstellen. Reële waarden kunnen vervangen worden door fictieve waarden of er kan een omwisseling van waarden gebeuren (bijvoorbeeld de vervanging van de woonplaats Antwerpen door de woonplaats Hasselt). Er kunnen ook bepaalde voorwaarden worden opgelegd (bijvoorbeeld dat waarden binnen een bepaalde range moeten blijven, dat bepaalde waarden niet mogen voorkomen,...). Er kunnen ook voorwaarden inzake de relatie tussen bepaalde variabelen worden opgelegd zodat bepaalde verbanden bewaard blijven (bijvoorbeeld dat een waarde X van variabele A altijd samengaat met een waarde Y van variabele B).

³ Het gaat om de werkgevers die in het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming zijn opgenomen met een niet-federale code inzake de variabele “inrichtende macht”.

4. Per betrokkene – werknemer van de federale overheid, werknemer van een andere openbare werkgever of werknemer van een private werkgever – zouden de volgende persoonsgegevens worden verwerkt (voor elke jaar van de periode 2010-2021): het geslacht, de leeftijdsklasse, het gewest van de woonplaats, de huidige nationaliteit, de eerste nationaliteit, de eerste nationaliteit van de ouders, de nationale origine⁴, het geboorteland, de datum van de inschrijving in het Rijksregister, de datum van het verkrijgen van de nationaliteit, de migratieachtergrond⁵, het opleidingsniveau en het studiedomein⁶, het statuut van de tewerkgestelde, de NACE-code en het type werkgever volgens de variabele “inrichtende macht”. Een nationaliteit/land zou (op enkele uitzonderingen na) worden aangeduid door de verwijzing naar één van een dertigtal toepasselijke klassen. De datum van de inschrijving in het Rijksregister en de datum van het verkrijgen van de nationaliteit zouden ten aanzien van de Vrije Universiteit Brussel ter beschikking worden gesteld door een verwijzing naar het toepasselijke jaar.
5. De Vrije Universiteit Brussel zou, als verwerkingsverantwoordelijke, de in de eerste fase ontvangen gepseudonimiseerde persoonsgegevens bijhouden tot het einde van het project “*Ethnic Diversity in Federal Public Services*”. De organisatie zou de ontvangen gepseudonimiseerde persoonsgegevens uiterlijk op 30 juni 2025 vernietigen. Zij zou de resultaten van haar onderzoek uitsluitend in een louter anonieme vorm publiceren.

B. BEHANDELING

Bevoegdheid van het informatieveiligheidscomité

6. Krachtens artikel 5 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van Sociale Zekerheid verzamelt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid persoonsgegevens bij de instellingen van sociale zekerheid, slaat ze op, voegt ze samen en deelt ze mee aan personen die ze nodig hebben voor het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming.
7. Krachtens artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van Sociale Zekerheid vergt elke mededeling van persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of een andere instelling van sociale zekerheid een voorafgaande beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité⁷.

⁴ De nationale origine wordt bepaald in functie van de huidige nationaliteit, de eerste nationaliteit en de eerste nationaliteit van de ouders.

⁵ De migratieachtergrond wordt bepaald in functie van dezelfde persoonsgegevens in combinatie met het geboorteland, de datum van inschrijving in het Rijksregister en de datum van het verkrijgen van de nationaliteit.

⁶ Afhankelijk van de bron van de informatie kan het ook gaan om vergelijkbare begrippen, zoals studieniveau, studietype, studiegebied, studierichting, studiecategorie en diplomacode.

⁷ Het informatieveiligheidscomité stelt vast dat de onderzoekers naast gepseudonimiseerde persoonsgegevens ook anonieme gegevens (tabellen) willen ontvangen. Voor zover dat geschiedt volgens de bepalingen van de beraadslaging nr. 18/140 van 6 november 2018 hoeft het informatieveiligheidscomité zich niet bijkomend uit te spreken.

Rechtmatigheid van de verwerking

8. Krachtens artikel 6 van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* is de verwerking van persoonsgegevens enkel rechtmatig indien en voor zover minstens één van de vermelde voorwaarden is vervuld.
9. De mededeling van de hogervermelde gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming, door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan de Vrije Universiteit Brussel, voor het uitvoeren van een onderzoek inzake de etnische diversiteit binnen de federale overheid, is rechtmatig vermits ze, in de zin van artikel 6, 1, eerste lid, e), noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang.

Principes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

10. Krachtens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (opslagbeperking) en moeten ze worden verwerkt met behulp van passende technische of organisatorische maatregelen zodat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (integriteit en vertrouwelijkheid).

Doelbinding

11. De mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens beoogt een bepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinde, meer bepaald het onderzoeken van de etnische diversiteit binnen de federale overheid in het kader van het project "*Ethnic Diversity in Federal Public Services*". Etnische minderheden blijken ondervertegenwoordigd in de hogere echelons van de federale overheid. De onderzoekers willen overgaan tot het bepalen van de factoren die de etnische diversiteit binnen de federale overheid bevorderen of afremmen (tijdens de eerste screeningsfasen en tijdens de latere fasen inzake carrière en promotie).

Minimale gegevensverwerking

12. De onderzoekers kunnen het doeleinde niet verwezenlijken met anonieme gegevens daar zij de situatie van individuele personen gedurende enige tijd moeten kunnen opvolgen. Zij verbinden er zich contractueel toe om alle mogelijke middelen in te zetten om te vermijden

dat de identiteit van de betrokkenen zou worden achterhaald. Het is hun in elk geval verboden om handelingen te stellen die ertoe strekken om de gepseudonimiseerde persoonsgegevens in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten.

13. De persoonsgegevens hebben in de eerste fase van het onderzoek betrekking op ongeveer 10.000 werknemers van de federale overheid en ongeveer 10.000 werknemers van de niet-federale openbare werkgevers en de private werkgevers. Het identificatienummer van de sociale zekerheid van elke betrokkene wordt vervangen door een uniek en betekenisloos volgnummer. De eigenlijke persoonskenmerken worden beperkt en in klassen ingedeeld. Datums worden meegedeeld met het jaar waarin zij vallen.
14. Om de etnische diversiteit binnen de federale overheid te bepalen, hebben de onderzoekers van de Vrije Universiteit Brussel behoefte aan de herkomst van elke betrokkene, die wordt bepaald in functie van zijn huidige nationaliteit, zijn eerste nationaliteit en de eerste nationaliteit van zijn ouders. De migratieachtergrond van de betrokkene wordt vastgesteld in functie van zijn herkomst, zijn geboorteland, het jaar van zijn inschrijving in het Rijksregister en het jaar van zijn verkrijgen van de nationaliteit.
15. Behalve de herkomstklasse en de migratieachtergrondklasse zelf worden ook de voormelde variabelen waarop zij respectievelijk zijn gebaseerd (steeds in gepaste klassen, datums met de aanduiding van het jaar) ter beschikking gesteld vermits het onderzoek zich ook focust op de operationalisatie van de etniciteit of de etnische afkomst. De onderzoekers willen immers in staat worden gesteld om de verschillende scenario's van de betrokken personen in kaart te brengen en te analyseren.
16. Het opleidingsniveau en het studiedomein, het geslacht, de leeftijdsklasse, het gewest van de woonplaats, het opleidingsniveau en het studiedomein, het statuut van de tewerkgestelde, de NACE-code en het type werkgever zijn allemaal variabelen die een invloed kunnen hebben op de situatie van de betrokkenen. De onderzoekers zouden deze persoonsgegevens onder meer aanwenden om de toestand van de verschillende groepen te vergelijken.
17. De in de eerste fase mee te delen gepseudonimiseerde persoonsgegevens zijn, uitgaande van het hogervermelde doeleinde, toereikend, ter zake dienend en niet overmatig. In de tweede fase passen de onderzoekers in een beveiligde omgeving, bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, onder toezicht van één van haar medewerkers, de aan de hand van de eerder ontvangen gepseudonimiseerde persoonsgegevens ontwikkelde applicaties toe op de volledige populatie. Enkel de resultaten daarvan, in de vorm van louter anonieme informatie, kunnen het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verlaten. Tevens wordt er een gescrambelde versie van de persoonsgegevens tot stand gebracht en meegedeeld aan de onderzoekers (zie hoger, randnummer 2.2.).

Opslagbeperking

18. De gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden door de onderzoekers vernietigd zodra ze niet meer noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van het hogervermelde doeleinde en ten laatste op 30 juni 2025. Deze bewaarduur kan desgevallend uitsluitend worden verlengd door

middel van een uitdrukkelijke beslissing ter zake van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité.

Integriteit en vertrouwelijkheid

19. De aanvrager stelt alles in het werk om te vermijden dat de betrokkenen kunnen worden geïdentificeerd en onthoudt zich alleszins van elke poging om de in de eerste fase van het onderzoek van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verkregen gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens. Hij deelt die gepseudonimiseerde persoonsgegevens daarenboven in geen geval mee aan derden. Voorts publiceert hij de resultaten van de door hem uitgevoerde verwerking uitsluitend in een vorm die geen enkele mogelijkheid meer biedt om de betrokken sociaal verzekerden alsnog te (her)identificeren.
20. De aanvrager houdt rekening met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en elke andere regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*.

Om deze redenen besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat de beschreven mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming, door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan de Vrije Universiteit Brussel in het kader van het project “*Ethnic Diversity in Federal Public Services*”, zoals in deze beraadslaging beschreven, is toegestaan mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de persoonsgegevensbescherming.

De wijzigingen van deze beraadslaging die door het informatieveiligheidscomité werden goedgekeurd op 3 september 2024 treden in werking op 18 september 2024.

De wijzigingen van deze beraadslaging die door het informatieveiligheidscomité werden goedgekeurd op 14 januari 2025 treden in werking op 29 januari 2025.

Michel DENEYER
Voorzitter

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).